

YÜKSEK SEÇİM KURULU KARARI

Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığından:

Karar No: 1460

K A R A R

2972 sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun'un 8'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan; "Mahalli idareler seçimleri beş yılda bir yapılır. Her seçim döneminin beşinci yılındaki 1 Ocak günü seçimin başlangıç tarihidir. Aynı yılın Mart ayının son Pazar günü oy verme günüdür." hükmüne istinaden, mahalli idareler seçimleri 31 Mart 2024 Pazar günü yapılacaktır.

31 Mart 2024 tarihinde yapılacak olan Mahalli İdareler Seçimlerinde, aday olabilmek için kanun gereği çekilmesi veya görevlerinden ayrılması gerekenlerin çekilme veya görevlerinden ayrılma isteğinde bulunma tarihlerinin belirlenmesi amacıyla hazırlanan karar taslağı Kurulumuza sunulmuş olmakla, konu incelendi.

GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 76'ncı maddesinin son fıkrasında; hakimler ve savcılar, yüksek yargı organları mensupları, yükseköğretim kurumlarındaki öğretim elemanları, Yükseköğretim Kurulu üyeleri, kamu kurum ve kuruluşlarının memur statüsündeki görevlileri ile, yaptıkları hizmet bakımından işçi niteliği taşımayan diğer kamu görevlileri ve Silahlı Kuvvetler mensuplarının görevlerinden çekilmedikçe aday olamayacakları ve milletvekili seçilemeyecekleri belirtilmiştir.

2972 sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun'un 17'nci maddesinde; milletvekilleri, belediye başkanları, il genel meclisi ve belediye meclisi üyeleri ile muhtarların mahalli idareler seçimlerinde adaylıklarını koyabilmeleri veya aday gösterilebilmeleri için görevlerinden istifa etmek zorunda olmadıkları belirtilmiş, ancak kamu görevlileri, siyasi parti il, ilçe yöneticileri, Türk Silahlı Kuvvetleri mensupları (subay ve astsubaylar) ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile sendikalar, kamu bankaları ile üst birliklerin ve bunların üst kuruluşlarının ve katıldıkları teşebbüs veya ortaklıkların yönetim ve denetim kurullarında görev alanların adaylığı konusunda bir hükme yer verilmemiştir. Bu durumda kamu görevlilerinin, siyasi parti il, ilçe yöneticilerinin, Türk Silahlı Kuvvetleri mensupları (subay ve astsubaylar) ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile sendikalar, kamu bankaları ile üst birliklerin ve bunların üst kuruluşlarının ve katıldıkları teşebbüs veya ortaklıkların yönetim ve denetim kurullarında görev alanların adaylığı konusunda 2972 sayılı Kanun'un 36'ncı maddesi ile atıf yapılan 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanunu'nun 18, 19 ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 40'ıncı maddelerinin uygulanması gerekmektedir.

2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanunu'nun "Adaylık için görevden çekilmesi gerekenler" başlıklı 18'inci maddesinde; "Hâkimler ve savcılar, yüksek yargı organları mensupları, yüksek öğretim kurumlarındaki öğretim elemanları, Yükseköğretim Kurulu, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu üyeleri, kamu kurumu ve kuruluşlarının memur statüsündeki görevlileri ile yaptıkları hizmet bakımından işçi niteliği taşımayan diğer kamu görevlileri, aday olmak isteyen belediye başkanları ve subaylar ile astsubaylar, aday olmak isteyen siyasi partilerin il ve ilçe yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile belediye meclisi üyeleri, il genel meclisi üyeleri, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile sendikalar, kamu bankaları ile üst birliklerin ve bunların üst kuruluşlarının ve katıldıkları teşebbüs veya ortaklıkların yönetim ve denetim kurullarında görev alanlar genel ve ara seçimlerin başlangıcından bir ay önce seçimin yenilenmesine karar verilmesi halinde yenileme kararının ilanından başlayarak yedi gün içinde görevlerinden ayrılma isteğinde bulunmadıkça adaylıklarını koyamazlar ve aday gösterilemezler." hükmüne yer verilmiş olup, bu hüküm uyarınca 31 Mart 2024 tarihinde yapılacak mahalli idareler seçimlerinde aday olabilmek için kamu görevlileri, siyasi parti il, ilçe yöneticileri, Türk Silahlı Kuvvetleri mensupları (subay ve astsubaylar) ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile sendikalar, kamu bankaları ile üst birliklerin ve bunların üst kuruluşlarının ve katıldıkları teşebbüs veya ortaklıkların yönetim ve denetim kurullarında görev alanlar seçimin başlangıç tarihinden bir ay önce görevlerinden ayrılma isteğinde bulunmaları gerektiği sonucuna varılmıştır.

2839 sayılı Kanun'un 18'inci maddesinde, görevden ayrılması gerekenler ile ilgili genel kurala yer verilmiş olup, mahalli idareler seçimlerine katılacaklar açısından istisnalar 2972 sayılı Kanun'un 17'nci maddesinde sayılmıştır. İstisna hükmünde kendilerine yer verilmediğinden aday adayı olmak isteyen siyasi partilerin il, ilçe teşkilatlarının yönetim kurulu başkan ve üyelerinin de istifa etmeleri gerekmektedir.

Öte yandan; 2839 sayılı Kanun'un 18'inci maddesinde; aday adayı olabilmek için belirli bir tarihte "görevden ayrılma isteğinde bulunma" koşulu getirilmiş, bu koşulun istifa şeklinde ayrılma ile sınırlı olduğu, emeklilik suretiyle daha sonra vaki olacak ayrılmalarda bu tarihin aranmayacağı yolunda bir hükme yer verilmemiştir. Başka bir anlatımla, istifa veya emeklilik suretiyle ayrılma arasında fark aranmadan, "görevden ayrılma" biçiminde kapsayıcı bir ifade kullanılmıştır.

Bu nedenle; 2839 sayılı Kanun'un 18'inci maddesi kapsamına giren kamu görevlileri, siyasi parti il, ilçe teşkilatı yöneticileri, Türk Silahlı Kuvvetleri mensupları (subay ve astsubaylar) ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile sendikalar, kamu bankaları ile üst birliklerin ve bunların üst kuruluşlarının ve katıldıkları teşebbüs veya ortaklıkların yönetim ve denetim kurullarında görev alanların 31 Mart 2024 tarihinde yapılacak Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olabilmeleri için, istifa veya emeklilik yoluyla ayrılanlar arasında bir ayırım yapılmaksızın istifa veya emeklilik dilekçelerini yukarıda öngörülen sürede vermiş olmaları gerekir. Aksi halde, öngörülen tarihten sonra emeklilik veya istifa isteminde bulunanların 31 Mart 2024 tarihinde yapılacak seçimde aday olmalarına kanunen imkân bulunmamaktadır.

S O N U Ç :

Açıklanan nedenlerle;

1- Aday olmak isteyen;

a) Hâkimler ve savcılar,

b) Yüksek yargı organları mensupları,

c) Yüksek öğretim kurumlarındaki öğretim elemanları,

ç) Yükseköğretim Kurulu, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu üyeleri,

d) Kamu kurumu ve kuruluşlarının memur statüsündeki görevlileri ile yaptıkları hizmet bakımından işçi niteliği taşımayan diğer kamu görevlileri,

e) Subay ile astsubaylar,

f) Siyasi partilerin il, ilçe yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile

g) Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile sendikalar, kamu bankaları ile üst birliklerin ve bunların üst kuruluşlarının ve katıldıkları teşebbüs veya ortaklıkların yönetim ve denetim kurullarında görev alanların,

en geç 1 Aralık 2023 Cuma günü saat 17.00'ye kadar 2839 sayılı Kanun'un 18'inci maddesi uyarınca görevlerinden ayrılma isteğinde bulunmaları gerektiğine ve ayrıca bunlar için aynı Kanun'un 19'uncu maddesinde yer alan görevden ayrılmaya ilişkin hükümlerin uygulanmasına,

2- Kamu görevlilerinden emeklilik dilekçesi verip aday olacakların en geç 1 Aralık 2023 Cuma tarihinden geçerli olmak üzere emeklilik isteğini belirten dilekçelerini en geç 1 Aralık 2023 Cuma günü saat 17.00'ye kadar vermeleri gerektiğine,

3- Aday olmak isteyen siyasi partilerin il, ilçe yönetim kurulu başkan ve üyelerinin de en geç 1 Aralık 2023 Cuma günü saat 17.00'ye kadar istifa etmeleri gerektiğine ve istifa etmelerine ilişkin esas ve usullerin 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 40'ıncı maddesi uyarınca belirlenmesine,

4- Karar örneğinin;

a) Resmi Gazete’de yayımlanmasına,

b) Karar özetinin duyuru halinde Türkiye Radyo Televizyon Kurumu’nda ilânına,

c) Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğünce www.ysk.gov.tr adresinde ve Yüksek Seçim Kurulu kurumsal portalında yayımlanmasına,

19.10.2023 tarihinde oy birliği ile karar verildi.

Başkan

Ahmet YENER

Başkanvekili

Ekrem ÖZÜBEK

Üye

Ali ÜRKER

Üye

Battal ÖĞÜT

Üye

Talip BAKIR

Üye

Dr. Serdar MUTTA

Üye

Mahmut AKGÜN

Üye

Feyzi EROĞLU

Üye

İsmail KALENDER

Üye

Ali ÇOPUR